

مددجوی گرامی

این راهنما جهت آشنایی شما با پرتو درمانی تهیه شده است. امیدواریم که این محتوا در روند درمانی شما مفید واقع شود.

رادیوتراپی چیست؟

رادیوتراپی یا پرتودرمانی یک درمان موضعی با اشعه است که این درمان برای از بین بردن حداکثری سلولهای سرطانی با حداقل آسیب به بافت های سالم استفاده می شود. کاربرد اصلی پرتودرمانی معالجه، کاهش درد و جلوگیری از روند رشد سلولهای سرطانی می باشد.

توصیه های قبل رادیوتراپی:

قبل از شروع درمان استحمام فرمایید. بیماران دارای توده سر و گردن به دندانپزشک مراجعه نمایند و مشکلات دندان های خود را قبل از شروع درمان برطرف کنید.

به خاطر داشته باشید پرتو درمانی ناحیه سر و گردن باعث خشکی، التهاب و زخم های دهانی می شود، همچنین ممکن است دچار مشکل در بلع غذا، صحبت کردن و حس چشایی شوید، این عوارض معمولاً بعد از هفته دوم بروز میکنند و معمولاً ۸-۳ هفته بعد از پایان پرتو درمانی بهبود می یابند.

دستورالعمل های حین درمان:

۱- تعداد جلسات و زمان درمان، توسط کارشناسان پرتودرمانی به شما اطلاع داده می شود.

۲- درمان از شنبه تا ۴ شنبه، به جز روزهای تعطیل رسمی برقرار است، در صورت نیاز حضور برای پنجشنبه ها اطلاع رسانی خواهد شد.

۳- لطفاً در ساعت تعیین شده در بخش حاضر شوید و ۲-۱ ساعت مدت انتظار را مدنظر داشته باشید.

۴- کارشناسان رادیوتراپی تکنیک مناسب درمان شما را با بروز ترین تکنیک های پیشرفته درمانی انجام خواهند داد، لطفاً با آرامش روی تخت درمان دراز کشیده و از هر گونه جابجایی پرهیز کنید، دستگاه پرتودرمانی اطراف بدن شما چرخش کرده و به شما برخورد نمی کند و با دوربین کارشناسان شما را تحت نظر دارند.

۵- علامت گذاری های روی پوست شما به هیچ وجه پاک و یا پررنگ نشود و این کار را به کارشناسان رادیوتراپی بسپارید.

۶- از لباس های نخی استفاده کنید و استعمال عطر و ادکلن در ناحیه درمان ممنوع است.

برنامه غذایی:

اگر پزشک معالج رژیم غذایی خاصی را برای شما توصیه کرده حتماً رعایت فرمایید، از غذاهای مفید و ارگانیک (طبیعی) استفاده فرمایید، سعی کنید وعده های غذایی خود را افزایش دهید و در هر وعده مقدار غذای کمی بخورید.

بیماران دارای توده سر و گردن بهتر است غذاهای نرم که نیاز به جویدن زیادی ندارند و بلع راحتی دارند استفاده کنید مانند: سوپ های غلیظ، حبوبات پخته شده نرم، عصاره گوشت، پوره سیب زمینی، ماست، تخم مرغ آب پز

از مصرف غذاهای تند و آب میوه های ترش خودداری کنید.

مصرف شکلات و شیرینی را محدود کنید، مایعات کافی بنوشید، همچنین پیاده روی کوتاه قبل از صرف غذا، قطعاً اشتهای شما را بیشتر می کند.

بیماران دارای توده شکم و لگن، علاوه بر رعایت موارد گفته شده، بهتر است مصرف غذاهای سرخ کردنی، چرب، پرادویه و دارای قند مصنوعی را محدود کنید (در صورت امکان حذف کنید)، بهتر است غذاها هم دمای اتاق مصرف شوند تا تهوع کمتر شود.

در زمان اسهال از مصرف غذاهای پرفیبر مثل میوه های خام، سبزیجات و حبوبات خودداری کنید. جهت رفع اسهال بهتر است مواد غذایی مثل موز، برنج، ماست و پوره سیب زمینی، چای کم رنگ، آب سیب، سوپ صاف شده و ژله استفاده نمایید.

عوارض پرتودرمانی:

توجه داشته باشید که عوارض هر ناحیه ایی با ناحیه دیگر متفاوت است و پرتودرمانی مانند هر درمانی با یک سری عوارض همراه است.

ناحیه پستان:

تحت تابش اشعه ممکن است بعد از چند جلسه پرتودرمانی متناسب با ناحیه درمان عوارضی مثل: تهوع، استفراغ، خستگی، ریزش منطقه ای مو، تغییرات پوستی، تورم و حساس شدن ناحیه تحت درمان، بی اشتها و کاهش وزن داشته باشید. در صورتی که تغییرات پوستی در ناحیه درمان مثل قرمزی و یا پوسته پوسته شدن را دیدید نگران نشوید چرا که بعد از درمان بهبود می یابید. توجه داشته باشید که بدون مشورت با پزشک خود اجازه استفاده از لوسیون، ژل یا کرم ترمیم کننده را ندارید چرا که شاید باعث بدتر شدن آن شود.

جهت کاهش عوارض پوستی حین درمان، تا حد امکان از قرار گرفتن در معرض آفتاب پرهیزید و محل پرتودرمانی را با لباس نخی و گشاد و کلاه بپوشانید. از پوشیدن لباس های تنگ و چسبیده به محل پرتودرمانی پرهیزید. بهتر است سوتین نپوشید در صورتی که مجبور به پوشیدن آن هستید از لباس های زیر نرم، نخی و بدون فنر استفاده کنید.

هیچگونه چسب، بانداژ یا گاز در محل پرتودرمانی استفاده نکنید (مگر با دستور پزشک)

پوست خود را نمالید و نخرائید. برای تمیز کردن پوست از صابون های ملایم و آب ولرم استفاده کنید. از کشیدن لیف روی پوست محل درمان پرهیزید، از قرار دادن کمپرس سرد و گرم روی محل تحت درمان پرهیزید.

Mashhad University of
Medical Sciences

آموزش به بیمار

تاریخ صدور: ۱۴۰۱/۰۴/۰۱

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۱۰/۰۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۶/۱۰/۰۱

کد بازنگری: OH-PE-B56-03

پرتودرمانی

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امید

واحد آموزش سلامت

واحد های آموزشی و حمایتی رایگان:

۱- کلینیک پرستاری آموزش سلامت واقع در طبقه همکف درمانگاه داخلی ۸۵۴۴

۲- کلینیک طب تسکینی واقع در طبقه همکف درمانگاه داخلی ۸۵۷۸

۳- کلینیک سلامت روان واقع در طبقه منهای یک درمانگاه داخلی ۸۵۲۱

۴- مددکاری واقع در طبقه منهای یک درمانگاه داخلی ۸۵۹۳
جهت راهنمایی بیشتر با بیمارستان امید ۰۵۱-۳۸۴۲۶۰۸۲ واحد پرتودرمانی (داخلی ۸۵۲۵) تماس بگیرید.

جهت دریافت خدمات آموزشی و پاسخگویی به سوالات خود می توانید همه روزه صبح ها به جز ایام تعطیل ساعت ۱۳-۸ با کلینیک پرستاری آموزش سلامت شماره تماس: ۰۵۱-۳۸۴۲۶۰۸۲ داخلی ۸۵۴۴ در ارتباط باشید. خارج از ساعت ذکر شده با بخش بستری خود تماس بگیرید.

روش های دسترسی به آموزش های مجازی بیمارستان:

۱. وب سایت بیمارستان به آدرس:

<https://omid.mums.ac.ir/index.php/nursing-services/amoozesh-salamat>

۲. اسکن بارکدهای پایین با نرم افزار بارکد خوان یا دوربین تلفن همراه و ورود مستقیم به صفحه مطالب آموزشی بیمارستان

کد دریافت فیلم های
آموزشی

کد دریافت پمفلت های
آموزشی

کد ورود به کاتال
آموزشی ایتم

منبع: Medlineplus

ناحیه مغز، سر و گردن:

ممکن است علائمی مانند تهوع و سردرد را تجربه کنید، اما اطمینان داشته باشید این علائم با ادامه درمان برطرف می شود، همچنین خستگی و ضعف بدنی، ریزش مو و حتی تشدید علائم بیماری (زیرا ممکن است باعث ایجاد ورم در ناحیه درمان شود که ممکن است در ابتدا علائم بیماری فرد تشدید شود زیرا تورم، فشار روی مغز را افزایش می دهد و اگر شدت یافت نگران نباشید) ممکن است دیده شود.

در هنگام حمام از ماساژ دادن مو و پوست سر خودداری کنید و موهایتان را با شانه نرم شانه کنید، همچنین از شامپوهای ضعیف مثل شامپو بچه استفاده کنید و در صورت نیاز، فقط از باد سرد سشوار استفاده کنید.

اگر ریزش مو آزارتان می دهد از کلاه گیس، کلاه و یا روسری برای محافظت پوست سرتان در مقابل آفتاب استفاده کنید.

ناحیه شکم و لگن:

اگر دستگاه گوارش مثل مری یا معده تحت درمان قرار گیرد ممکن است بعد از چند جلسه پرتودرمانی، عوارضی مانند تهوع، استفراغ، دل پیچه و اسهال داشته باشید. گاهی ممکن است برای چند ساعت بعد از پرتو درمانی تهوع داشته باشید، در این شرایط بهتر است یک یا دو ساعت قبل و بعد از پرتو درمانی غذا نخورید، در صورت عدم بهبودی حتما با پزشک خود مشورت کنید، در صورت نیاز پزشک برای شما داروهای ضد تهوع تجویز می کند. (این شرایط ممکن است برای هر ناحیه ای که تحت درمان است اتفاق بیفتد)